

Моделираме терена в градината с желанието да постигнем пластична изразителност на релефните форми. Идеите на т.нар. environmental artists от 60-те и 70-те години на XX век могат да ни вдъхновят, независимо дали правим подпорни стени или земни пластики.

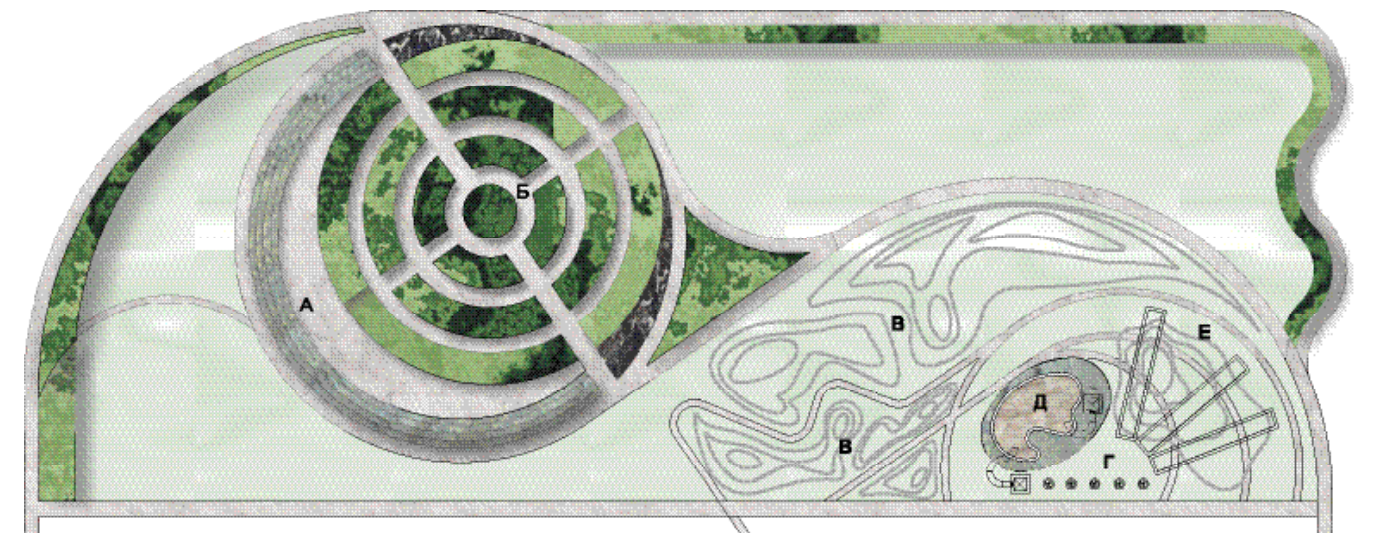
геопластика

Оформяне и моделиране на градинския терен

Някои от творците на зелената среда правят постоянни скулптури в ландшафта с материали от региона. Замисълът на проекта цели такова преобразяване на терена, че получените форми да имат излъчването на абстрактно изкуство сред природата. Например вълноломът на Робърт Смитсън (Spiral Jetty) е спирала - фундаментална форма в природата - изградена от 6650 тона скали. Силно е внушението на контрастна земя - вода. Словесите на отложените кристали от сол върху скалите пък са знакът на отминалото време.

Горе:
Спирален вълнолом
на Робърт Смитсън

Естетичният ефект на изградените геопластики, лабиринти и др. далеч не изчерпва предназначението и потенциала на моделирането на терена. Огромни са възможните практически ползи - спиране на ерозията, връщане на живота там, където екосистемата е нарушена, възстановяване плодородността на почвата, постигане на алтернативен и по-евтин начин за мелиорация. Преобразяването на зелената площ може да решава и екологични проблеми. Доказателство за това е каньонът Мил Крийк (Mill Creek Canyon), където се регулира излишната, преливаща вода след бури

и валежи. Този проект на Херберт Байер представлява парк, състоящ се от пет геометрични земни форми. Два хълма, конус с мост над него, прекосяващ заобикалящия поток, пръстеновиден хълм, съчетан с езеро, и друг кръгъл хълм, разделен на две от поток.

Дизайнът осигурява контрол над оптичането на водите след дъждове и бури в каньона Мил Крийк и така предпазва от наводняване. Завършеният парк отморява посетителите си със звуците и гледките на водата.

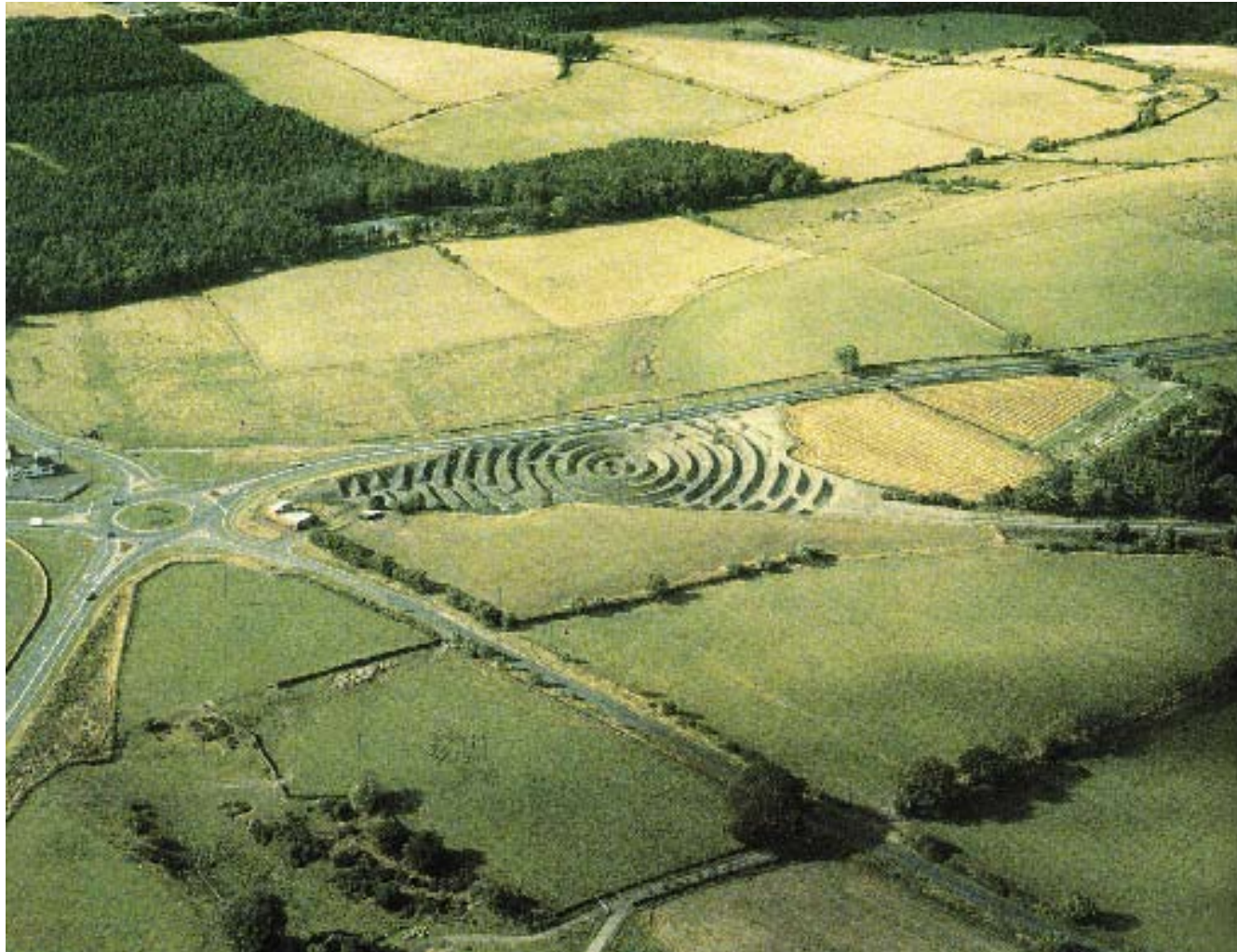
Друга идея за моделиране на терена ни дават Чесилските тераси на остров Портланд в Англия ▶

	Храст
	Настилка от естествен камък
	Настилка
	Трева
	Амфитеатър
	Геопластика - лабиринт
	Пейзажни геопластики
	Детски сектор с катерушки и съоръжения
	Пясъчник
	Геопластика с тунели под нея

Горе: Част от градина. Геометрична геопластика, съчетана с амфитеатър. Кръглата геопластика е по формата на лабиринт. Секторите между алейките са хълмообразно оформени и задигнати. Сектор с пясъчник, детски съоръжения и геопластики. Една от геопластиките е с тунели
Вдясно: Мил Крийк каньон на Херберт Байер

зеленото пространство

(Chesil Earthworks). Изградени са върху свлачище, превърнало се в отблъскващо сметище върху склон над морето. Скулптурата се състои от пет тераси, напомнящи морски вълни. Реализацията на проекта е резултат от сътрудничеството между скулптора Джон Мейн и местни майстори. С тяхна помощ терасирането е направено с традиционната суха зидария.

Изграждане на насипите в градината

Този етап е задължително след водоснабдяването, канализацията и осветлението на терена. Във вътрешните и в долните пластове на насипа се използват неплодородни почви. Най-горният слой обаче

Горе и вляво: **Leadgate and Lampton Earthworks - геопластики от Андри Голдзуърти**
Вдясно: **Chesil Earthworks в Портланд**

трябва да бъде плодороден, за да се отглеждат растения. Дебелината на хумусния слой варира от 10 до 40 см в зависимост от вида почва и от това какво ще се сади в нея. Когато правим насипи под алеи, препоръчва се в долната и във вътрешната част на насипа да се слага силно слягащата се почва, а на повърхността - по-слабо слягащата се и устойчива на водата. Насипите от скални и чакълести почви се полагат на пластове от 15-30 см, а между тях се изсипва пясък или ситна пръст с дебелина на слоя 5-10 см. Целта е каменните и чакълестите материали от различните слоеве да са с различна зърнистост, за да се постигне плътност.

Видове насипване

Насипите обикновено се правят с помощта на шаблон. За да се получат проектираните височина и ширина, се оставя надвишение и разширение, зависещи от вида на почвата. Например при глинестите почви надвишението е 1/2, а разширението е 1/8, при чакълести е съответно 1/30 и 1/25. При уплътняване с валец на хумусни почви пластове до 30 см губят 50% от дебелината си.

Върху равни терени или при по-високи насипи се правят пластове, разположени хоризонтално или наклонени по цялата си ширина. В зависимост от вида и предназначението на насипа, от вида на материала и от типа валец дебелината на пластове е до 1 м. Челното насипване се прави наклонено в пълната ширина и височина по естествения откос/наклон на насипа. То е подходящо, когато насипът е висок и се минава през раздвижен терен, водни площи или мочурища. Поради голямата височина уплътняването е неефективно.

Страничното насипване е подходящо при правене или разширяване на високи насипи. Насипва се по цялата ширина и до желаната височина. Често в практиката се комбинират няколко начина на насипване. През зимата насипите трябва добре да се уплътняват на хоризонтални пластове чрез валеци и в основата им да се поставят водопроникливи почви.